Zbierka úvah žiakov 6. a 9. ročníka
ZŠ Námestie mladosti 1, Žilina
2020/2021

Vieme vyjadriť a prezentovať svoje názory?

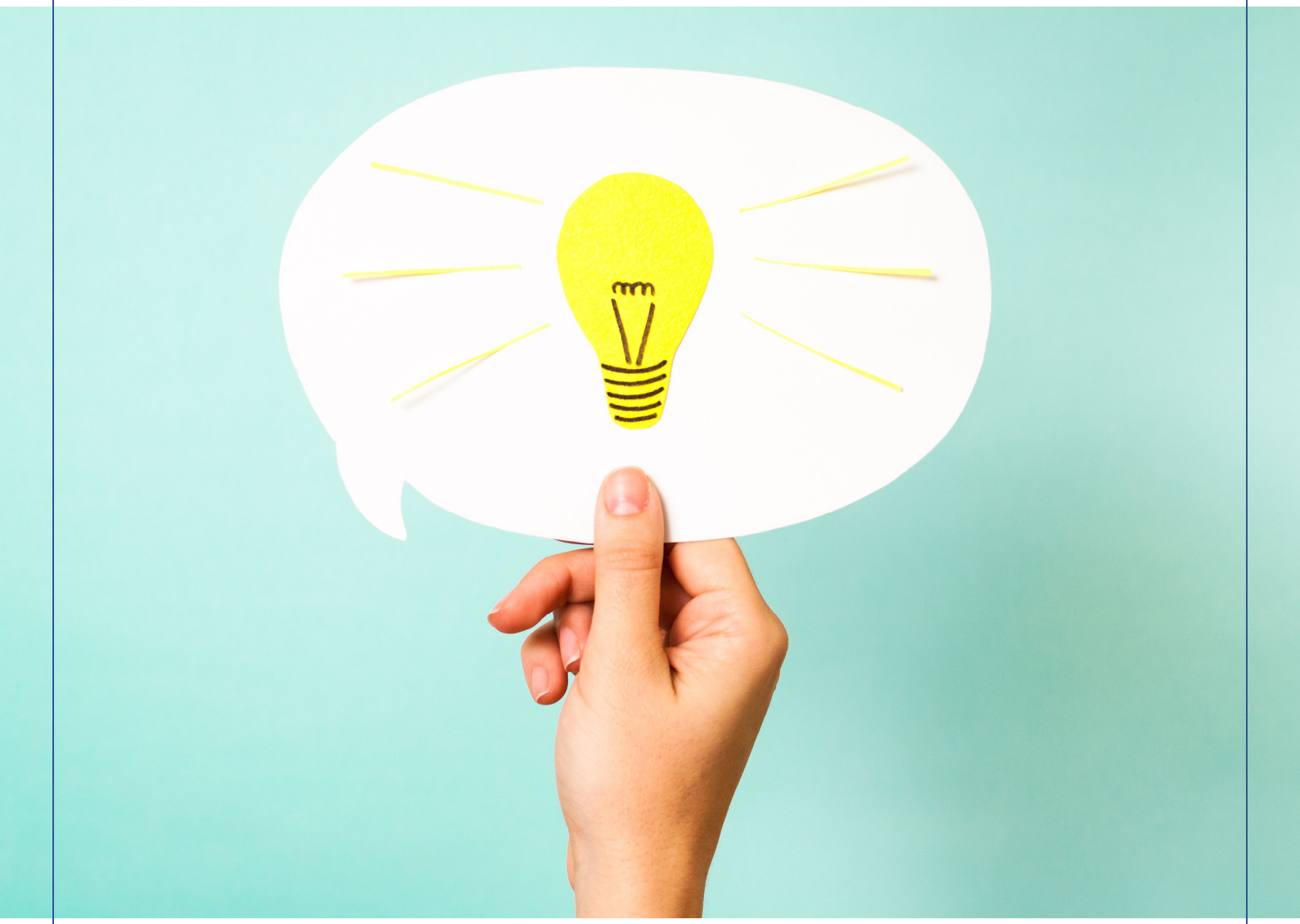

OBSAH

Úvod 3
Zviera je živý tvor, nie hračka. má svoje práva /*Tereza Holubová, 6.B*/. 4
Slovensko je krásna krajina /*Maroš Paiš, 6.B*/ 4
Môj sen /*Nina Jaššáková, 6.B*/ 5
To najcennejšie, čo mám /*Sebastián Martin Staněk, 6.B*/ 6
Zviera je živý tvor, nie hračka. Má svoje práva /*Nina Sušková, 6.B*/. 6
Slovensko je krásna krajina /*Mercedes Clare Dúžeková, 9.A*/ 7
Voda nevezme, oheň nespáli, čo sa človek naučí /*Šimon Gabaj, 9.B*/ 7
To najcennejšie, čo mám /*Sára Šimeková, 9.B*/ 8
To najcennejšie, čo mám /*Peter Závodský, 9.B*/ 9

ÚVOD

Sme vnímaví? Všímame si, čo sa okolo nás deje? Čo je pre nás najcennejšie? Zažívame ťažké časy? Ako vnímame našu krajinu? Vnímame zvieratá ako živé bytosti alebo ako veci?

Nad týmito otázkami sa zamysleli naši žiaci zo 6.B, 9.A a 9.B a ponúkli nám svoje úvahy a zamyslenia. Chcete vedieť aj vy, rodičia, o čom rozmýšľajú vaše deti? Aké majú názory? Čo si o niektorých veciach myslia? Čo sa im páči alebo s čím nie sú spokojní? Čo ich teší, z čoho sú smutní? Názory detí sú predsa obrazom života nás, dospelých... Aký obraz im ponúkame?

Nech sa páči, nájdite si čas napríklad pri popoludňajšej kávičke alebo čaji. Myslím, že to aj pre vás bude zaujímavé čítanie. Lebo pre mňa ako ich učiteľku slovenčiny to veru zaujímavé a podnetné bolo...

Niektoré z ponúknutých literárnych prác budú zaslané do celoslovenskej súťaže **Cesty za poznaním minulosti 2021**, ktoré vyhlásilo a organizuje Múzeum SNP v Banskej Bystrici. Vyhodnotenie súťaže prebehne v septembri 2021.

Mgr. Oľga Labajová

ZVIERA JE ŽIVÝ TVOR, NIE HRAČKA. MÁ SVOJE PRÁVA.

Tereza Holubová, 6.B

Zviera je krásny tvor. Je to niekto, pri kom máme hneď lepšiu náladu, sme šťastnejší, usmievame sa, bláznime sa a zabávame sa s ním.

Veľa ľudí má zvieratko aj doma. Sú ľudia, ktorí sa o zvieratko starajú ako o svoje dieťa, berú ho ako jedného z členov svojej rodiny. Ale sú aj ľudia, ktorí sú úplne iní. Kúpia si psa ešte ako šteniatko. Tešia sa z neho, majú radosť, aký je skvelý, milý, rozkošný, maličký, prítulný, veselý. No postupom času psíka zanedbávajú. Sú nahnevaní, keď šteká, behá po byte, vymýšľa, ničí veci a neposlúcha. Ak majú zlú náladu, sú unavení z práce, nemajú čas a už ani chuť sa o psíka zaujímať, starať sa. Ak už majiteľ psíka nezvláda starať sa o neho, mal by ho dať do útulku. Ja by som to nikdy neurobila, lebo keď už si raz kúpim psíka, mala by som s ním byť stále a nielen vtedy, keď je ešte malé, prítulné šteniatko.

No aj napriek tomu niektorí ľudia psíka vyhodia z domu ako nepotrebnú hračku a už ich viac nezaujíma kde je, čo robí, či nie je hladný. Ak sa stane, že majiteľ psíka vyhodí z domu a vonku ho nikto nezoberie do útulku alebo domov, psík môže na ulici umrieť. Tiež sa môže stať, že majiteľ si psíka doma síce nechá, ale stará sa a zaujíma sa oňho veľmi málo. Pri takomto „ staraní“ sa môže psíkovi niečo stať a môže byť zúrivý a práve vtedy si majiteľ vlastne uvedomí, ako sa stará alebo skôr nestará o svoje zvieratko. Podobné veci sa môžu stať, aj keď si človek privedie iné zvieratko. Prinesie si škrečka a hovorí si: „krásny škrečok“. Na pohľad môže byť síce zvieratko krásne, ale ak sa o škrečka nevieme dobre postarať a nebaví nás sa oňho zaujímať, môže to skončiť tragicky.

Pri kúpe zvieratka by sme mali rozmýšľať, či sa o tohto tvora vieme postarať, či mu vieme venovať dostatok svojho času, či máme financie na všetko, čo bude potrebovať a ak sme ešte deti, tak sa najprv poraďme s rodičmi. A asi najhlavnejšia vec zo všetkého : ZVIERA NIE JE HRAČKA, KTORÚ PO TOM, AKO NÁS PRESTANE BAVIŤ, ZAHODÍME.

SLOVENSKO JE KRÁSNA KRAJINA

Maroš Paiš, 6.B

Naše Slovensko je krajinou s mnohými zaujímavými pamiatkami. Rád by som vás zoznámil s niektorými z nich.

Spišský hrad je najdlhší hrad v Strednej Európe. Raz som tam bol. Síce to bola dlhá cesta autom, ale stálo to za to. Je národnou kultúrnou pamiatkou od roku 1993. Hrad je dnes zrúcanina v rekonštrukcii. Ďalším skvostom na Slovensku je **Banská Štiavnica**, UNESCO pamiatka od roku 1993. Nájdete ju na strednom Slovensku a momentálne je to najzápadnejšia slovenská UNESCO pamiatka. A je zaujímavá tým, že tam sú bane, z ktorých sú dnes múzeá. Kvôli baniam vzniklo niekoľko tajchov a v jednom z nich som sa aj kúpal. Voda bola studená ako ľad.

V Kežmarku sa nachádza drevený kostolík, ktorý je vyrobený bez jediného klinca. Za návštevu stojí aj Kostol sv. Kríža alebo nádherná renesančná zvonica, o ktorej som sa niekde dočítal, že je najkrajšia na Spiši. A ešte som sa dopočul, že na jeho výzdobe pracovalo strašne veľa maliarov a umelcov. Vysoké Tatry sú najvyšším pohorím na Slovensku. Ich výška je 2 655 metrov nad morom. V Tatrách je viac

plies, lenže nie na všetky je nenáročná turistika. Tatry som s mojou rodinou navštívil viackrát. Na Štrbské pleso sa veľa ľudí chodí hlavne lyžovať. Nachádza sa v nadmorskej výške 1 346 metrov v miestach, kde sa spájajú Furkotská a Mlynická dolina. Je to druhé najväčšie pleso na Slovensku. Pleso patrilo liptovskej rodine Sentiváni, od ktorej ho v roku 1901 odkúpil uhorský štát. Nízke Tatry sa pôvodne volali Nižné Tatry. Nachádzajú sa vo výške 2 043 metrov nad morom. Na vrchole Chopku som už dvakrát bol, lenže som sa tam vyviezol lanovkou. Na Liptove je možné navštíviť aj prekrásne jaskyne. Videl som tam aj vodnú nádrž Liptovská Mara. Turisti sa na jazere môžu povoziť výletnou loďou. Pri Banskej Bystrici si milovníci nočnej oblohy môžu podrobnejšie a lepšie pozrieť nebo, lebo na Kráľovej studni sa nachádza park nočnej oblohy, kde hviezdy nezakrýva svetelný smog.

Na našom Slovensku je ešte veľa, veľa miest, ktoré by som rád navštívil a dúfam, že sa mi aj podarí.

MÔJ SEN

Nina Jaššáková, 6.B

Život bol zábavný, život bol super,
cestu nám skrížil korona súper.
Koniec je radosti, nemám sa s kým hrať,
s vírusom zvádzame beh na dlhú trať.

Chýbal mi kamarát, ktorý by potešil,
len by sa so mnou zabával a jašil.
Môj sen bol skromný, zároveň i milý,
psík by mi dodal hromadu sily.

Dlho som prosila, aj slzu ronila,
pes by bol pre nás tá správna posila.
Nakoniec rodičia ustúpili tlaku,
nedalo sa vyhnúť rozbehnutému vlaku.

Môj krásny sen už nie je snom,
budem sa o neho starať v dobrom aj v zlom.
Ľúbim ho veľmi, najviac ako viem,
opäť môj život naplno žijem.

Chodíme spolu von, šantíme, beháme,
ani za ten svet si jeden druhého nedáme.
Čo vzala korona, to psík mi vrátil,
čierny mrak sa zrazu z mojej duše stratil.

Poviem vám úprimne, nebudem klamať,
psík je to najlepšie, čo človek môže mať.
Verného priateľa, teplo a lásku,
zvieratá nemajú na sebe masku.

TO NAJCENNEJŠIE, ČO MÁM

Martin Staněk, 6.B

To najcennejšie, čo mám, je môj psík Hill. Pre mňa je najcennejší preto, lebo som nikdy neveril, že ho dostanem.

Mal som šťastie, že moja mama má kamarátku, ktorá má troch psov a pozná útulky. Jedného dňa sme teda išli do útulku a tam som si vybral havina.

Potom sme s ním išli domov a on bol veľmi prekvapený, kde je. Po pár dňoch som zistil, že máme veľa spoločného, a preto som ho prijal ako môjho nového „brata“. Mamina zabezpečovala granule a kŕmenie. Vždy, keď sme išli do obchodu, kupovali sme pre neho aj psie konzervy, ktoré mu veľmi chutili.

Bol som ohromne rád, keď som s ním išiel prvý raz von. Mal som také zmiešané pocity, lebo som nemohol uveriť, že ho naozaj mám. Akoby sa mi to všetko snívalo!

Po čase som svojho psíka začal chodievať venčiť s kamarátom. Môj nepríjemný zážitok bol vtedy, keď väčší pes zaútočil na toho môjho. A príjemný zážitok bol vtedy, keď sme s ním boli na Hradisku a pozerali sme sa do diaľky... Veľmi dobre sa s ním robia fotky. Veľmi rád sa fotí. Spolu pozeráme videá o psíkoch. Veľmi rád s ním behám.

Je mi veľmi smutno, keď sa s ním nevidím. A naopak, som rád, keď ho zas môžem vidieť.

Bude mi veľmi smutno, keď pôjde do psieho neba, ale zatiaľ si s ním užívam, kým je tu. Nedal by som ho za nič. Ani za milión.

ZVIERA JE ŽIVÝ TVOR, NIE HRAČKA. MÁ SVOJE PRÁVA.

Nina Sušková, 6.B

Mám doma psíka, ktorý sa volá Alvin. Je to rasa čivava, celý biely s malou hnedou bodkou na hlave.

Pamätám si, ako som ho dostala. Veľmi som chcela psíka, konkrétne malého pomeraniana. Pozerali sme si psíkov na Bazári a hľadali sme toho nášho... Keďže bol pomeranian, akého som chcela ja, veľmi drahý, našli sme malú trojmesačnú čivavu menom Alvin.

Alvinko sa narodil 5.5.2019 v Žiline. V máji bude u nás už dva roky. Je milý, prítulný, hyperaktívny. Šteká na cudzích veľkých psov. Na prechádzky s ním chodím ja. Mám s ním preto aj pár príhod. Stalo sa nám, že sme s mamou a Alvinom išli do mesta. Okolo nás prechádzala húkajúca sanitka a Alvin začal zavýjať ako ona. Keď idem von s kamarátkou, ktorá stojí pred dverami, Alvin na ňu začne štekať a obraňovať ma. Teraz je výhoda mať psa, pretože s ním môžem chodiť von, aj keď je zákaz vychádzania. Mám ho rada, je to môj kamarát, spoločník a obranca. Preto nechápem ľudí, ktorí si zaobstarajú psa a potom ho vyhodia na ulicu. Alebo v horšom prípade ho týrajú, alebo ho nechajú hladovať. Boli sme na dovolenke v Macedónsku a prekvapila ma jedna vec. U nás na uliciach vidieť veľa mačiek, ktoré niekto vyhodil, ale tam sú naopak na ulici túlavé - vyhodené psy. Keď sme išli do reštaurácie a sedeli sme vonku, okolo nás bol kopec psíkov, ktorí boli aj zranení. Tam sa o tých psíkov veľmi nezaujímajú a neodchytávajú ich do útulkov.

Mám rada zvieratá, nielen psíkov ale aj ostatné zvieratá. Chcem ísť študovať veterinárstvo a chcem pomáhať zraneným zvieratám. Verím, že sa mi to podarí.

SLOVENSKO JE KRÁSNA KRAJINA

Mercedes Clare Dúžeková, 9.A

Slovensko je síce malá a nie veľmi známa krajina ukrývajúca sa v samom srdci Európy, nachádzajú sa v nej tie najväčšie a najcennejšie poklady. Slováci sú bohatí na nádherné prostredie a prírodu. Je fascinujúce, aká je príroda Slovenska rozmanitá. Mohutné pohoria sa tu striedajú s rovinami a vytvárajú dojem rozprávkovej krajiny.

Ranná rosa pokrýva lupene kvetov na lúkach, zatiaľ čo sa v slnečnom svite lesknú zlaté klasy obilia na poliach. Toto prostredie držia v svojom objatí hory týčiace sa až k oblakom. Slovensko tiež skrýva svoje bohatstvo v lesoch. Lesy sú pokojným a tichým miestom, keď sa však započúvame, odhalí sa nám ríša prekypujúca životom. Začujeme šum koruny stromov, šepot jemného vánku, štebot vtákov, ba aj nenápadné kroky plachej srnky. Hlboko v lese vyvierajú pramene krištáľovo čistej pitnej vody. Po celej našej krajine sú roztrúsené jazerá a rieky, ktoré sa vinú našou zemou ako trblietavé stuhy. Toto prostredie dopĺňajú malebné rozprávkové dedinky a historické mestečká. Prechádzka po ich prepletených tajomných uličkách sa zrazu javí ako cestovanie v čase. Každé zákutie týchto miest má svoje čaro. Zo skalných brál to všetko pozorujú hrady a zámky. Stoja tam osamelo a verne, akoby stále čakali na svojich panovníkov. Každý z nich bol svedkom dávnej minulosti a len vďaka nim neupadávajú tieto spomienky do zabudnutia. Neoddeliteľnou súčasťou Slovenska sú aj naše zvyky a tradície. Ľudové tance a piesne sa odovzdávajú z generácie na generáciu, z úst do úst. Ručne vyšívané kroje ihrajú na tanečníkoch pestrými farbami ako kvety na lúke. Husle, cimbal a veselá melódia pohladia človeka pri srdci.

Všetky tieto veci tvoria Slovensko, môj domov. Je síce malý, no má obrovské srdce a ja som hrdá, že som Slovenka.

VODA NEVEZME, OHEŇ NESPÁLI, ČO SA ČLOVEK NAUČÍ

Šimon Gabaj, 9.B

Myslím si, že to, čo sa človek naučí, už nikdy nestratí. To, čo má v hlave, je iba jeho a iba on má prístup k svojim myšlienkam a vedomostiam.

V súčasnosti neexistujú technológie, ktoré by dokázali odstrániť alebo prečítať ľudskú myšlienku a myslím si, že ani nikdy nebudú. Podľa mňa sú vedomosti a myšlienky človeka výsostne súkromnou záležitosťou a nikto iný okrem danej osoby by ich bez vedomia majiteľa nemal poznať. Vedomosti sú podľa môjho názoru veľmi cenné, a preto by sme sa ich mali snažiť zhromaždiť čo najviac. Výsadou človeka je to, že si môže myslieť, čo chce a to je podľa mňa úžasné. Zvieratá sa riadia inštinktom, ale človek môže rozmýšľať a čím viac toho vieme, tým zaujímavejšie sú naše úvahy.

Myslím si, že vzdelanie je pre nás veľmi dôležité, pretože máme sklon si myslieť, že sme lepší ako ostatní a že vieme viac. U vzdelaných ľudí sa to síce deje tiež, ale v menšej miere ako u menej vzdelaných. Keď je človek vzdelaný, tak cez to, čo vie, odhalí, koľko toho ešte nevie a zistí, že má nedostatky a nie je dokonalý. Zatiaľ čo menej vzdelaní alebo v nejakej veci nekompetentní ľudia si myslia, že sú v danej veci múdrejší než ostatní, pretože nevedia, ako je to v skutočnosti. V psychológii sa takýto jav nazýva Dunning - Krugerov efekt. Tento efekt sa deje úplne všade a všetkým, ako aj

v dnešnej dobe, keď si niektorí ľudia napríklad na sociálnych sieťach myslia, že vedia viac na témy ako vakcíny, Covid-19, politika a iné ako ľudia, ktorí sa týmto oblastiam venujú celý život.

Je dôležité učiť sa celý život. Ja navštevujem základnú školu a vedomosti, ktoré som tu nadobudol, mi už nikto nikdy nevezme. Za pár mesiacov už budem na strednej škole, kde na mňa čakajú nové vedomosti a poznatky. Myslím si, že vedieť v nejakom odvetví, napríklad v informatike, veľa vecí je ten najuspokojivejší pocit zo všetkých, pretože máte istotu, že viete niečo, čo vás baví a možno aj uživí. Podľa mňa sa mnohí ľudia vzdelávajú celý život, aj keď už neštudujú na nejakej škole, pretože na svete je stále čo objavovať a učiť sa. Nie je síce možné vedieť úplne všetko, ale byť odborníkom na nejakú vec, o ktorej viete už objavené a odhaľujete nové veci, musí byť skvelé. Ďalším dôkazom toho, že ľudia sa stále učia, sú aj niektoré povolania. Napríklad lekárnici. Vedia, aké látky a lieky zaberajú na rôzne choroby, ale medicína napreduje míľovými krokmi, a preto sa stále učia o nových liekoch.

Hodnota vedomostí sa prejavuje aj v dnešnej dobe, kedy vedci a lekári z celého sveta museli dať hlavy dokopy, aby vytvorili vakcínu. Veľkým pretekom vedomostí bolo aj obdobie objavovania tajov vesmíru, keď sa svetové mocnosti snažili dostať na Mesiac. A aj sa im to podarilo a v tom podľa mňa spočíva sila vedenia. Vedomosti otvárajú dvere k oceánu nových možností, a preto si myslím že to čo viete, vám nikto nevezme.

TO NAJCENNEJŠIE, ČO MÁM

Sára Šimeková, 9.B

Sloboda vyjadriť svoj názor. Sloboda pohybu. Sloboda myslenia. Sloboda vyznávať svoju vieru. Sloboda žiť a milovať, no zároveň aj byť milovaný. Sloboda voliť si svoju cestu životom.

Toto všetko je veľmi podstatná časť nášho života. No mnoho ľudí si neuvedomuje, že v minulosti sme takéto možnosti nemali. Stále viac a viac vnímam, že hlavne mladí ľudia si neuvedomujú význam slobody, jej hodnotu či hranice, pretože nezažili časy, keď ešte nebola súčasťou našich životov. Slobodu berieme ako samozrejmosť, pritom je to obrovský dar, ktorý by sme si mali vážiť. Iste, s ňou prichádza aj zodpovednosť za naše rozhodnutia a činy. To však neznamená, že by sme sa jej mali obávať. Len by sme mali viac premýšľať nad svojimi činmi. Pretože ak sloboda jedného človeka znamená obmedzovanie práv toho druhého, potom nastáva vážny problém.

V dnešnej dobe sa nachádzame vo veľmi náročnej a neobvyklej situácii, kedy sme boli nútení neobvykle okresať našu slobodu a naše práva. Dostali sme sa do pozície, keď zodpovednosť nás všetkých sa stala podmienkou pre život iných. Máme moc ovplyvniť svojou voľbou životy mnohých ľudí na základe čo len jedného rozhodnutia, no aj napriek tomu sa mnohí ľudia rozhodnú ísť proti pravidlám, často nemysliac na následky svojich činov.

A tu prichádzame k hlavnému problému, kedy si my ako spoločnosť neuvedomujeme, akú veľkú moc naša sloboda a naše rozhodnutia môžu mať. Či už pre dobrú alebo pre zlú vec. Preto predtým, ako čokoľvek vykonáme, mali by sme sa zamyslieť nad možnými následkami svojho činu, pretože často svojimi rozhodnutiami môžeme ovplyvniť omnoho viac než si myslíme.

A čo to je vlastne tá sloboda ? Sloboda je neprítomnosť donucovania: nemusíte robiť to, čo nechcete, môžete robiť to, čo chcete, ale zároveň neobmedzujete práva iného človeka.

TO NAJCENNEJŠIE, ČO MÁM

Peter Závodský, 9.B

Hodnota vecí v ľudskom živote je rozdielna. Každý z nás má iné predstavy o svojich prioritách. Občas sa pýtam sám seba: „ Čo je vlastne to najcennejšie čo mám? Hm, ťažká otázka...

Myslím si, že najcennejšie, čo som dostal do vienka, je život sám. To, že mi moji rodičia umožnili prísť na tento svet. Tak si môžem vážiť, čo mám a užívať si všetko, čo život prináša. Nejde to však bez ďalších dôležitých vecí. A ktoré sú to? Pre mňa určite zdravie a rodina.

Veľa ľudí na tomto svete nemalo to šťastie narodiť sa zdraví. Ich život nie je prechádzka ružovou záhradou. Nemôžu zažívať radosti života, ba ani si neuvedomujú, čo život je. Moja mama pracuje dlhé roky ako sestrička na onkológii. Často spomína životné príbehy svojich pacientov, a preto viem, že bez zdravia je život naozaj veľmi komplikovaný. O naše zdravie sa musíme starať ako o malé dieťa. Všetci vedia, aké deti sú . Vymýšľajú rôzne šibalstvá, vytvárajú problémy. Je potrebné na ne dohliadať, lebo inak si môžu ublížiť. Tak isto to funguje aj so zdravím. Ak sa oň nebudeme starať, bude to mať neblahé následky.

Vždy, keď ráno vstávam, vidím z okna strapaté slnko. Odhodím perinu a vyskočím sa na rovné nohy. Vojdem do kuchyne, kde ma opojí vôňa kávy. Stoja tam dvaja usmiati ľudia. Rodičia, ktorí mi pripravujú raňajky alebo desiatu. Dajú mi bozk na líce, keď odchádzam do školy. Po príchode domov ma čaká chutný obed, neporiadok v našej detskej izbe, moji dvaja znudení bratia a večer teplá perina. Bežné veci života. Tie, ktoré mi dáva moja rodina. A čo keď mi je ťažko? Opäť sú tu všetci. Mama, oco a bráškovia. Ľudia, ktorí vždy stoja pri mne. Rodina je istý zázrak života, no nie je dopriaty každému.

Toto je to najcennejšie, čo mám. Zdravie a úžasná rodina. Viem, že v živote je veľa iných drahých a pre niekoho iného aj cenných vecí. Ja by som však tie svoje nevymenil za nič na svete.